

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 194/24

V Lucemburku dne 19. listopadu 2024

Rozsudky Soudního dvora ve věcech C-808/21 | Komise v. Česká republika a C-814/21 | Komise v. Polsko
(Volitelnost a členství v politické straně)

Občanství Unie: odepření práva stát se členem politické strany občanům Unie, kteří mají bydliště v členském státě, jehož nejsou státními příslušníky, je v rozporu s unijním právem

Česká republika a Polsko tím, že stanoví takový požadavek státní příslušnosti, nezajišťují rovné zacházení se svými státními příslušníky, pokud jde o účinný výkon práva být volen v obecních volbách a ve volbách do Evropského parlamentu

Unijní právo přiznává právo volit a být volen v obecních volbách a ve volbách do Evropského parlamentu občanům Unie, kteří mají bydliště v členském státě, jehož nejsou státními příslušníky. Účinný výkon tohoto práva vyžaduje, aby tito občané měli rovný přístup k prostředkům, jimiž za účelem výkonu tohoto práva disponují státní příslušníci tohoto členského státu. Vzhledem k tomu, že členství v politické straně podstatně přispívá k výkonu volebních práv přiznaných unijním právem, má Soudní dvůr za to, že Česká republika a Polsko porušily toto právo tím, že občanům Unie, kteří mají bydliště v těchto členských státech, jejichž nejsou státními příslušníky, odepírají právo stát se členy politické strany. Jejich členství v politické straně nemůže ohrozit národní identitu České republiky nebo Polska.

České a polské právní předpisy přiznávají právo stát se členem politické strany pouze vlastním státním příslušníkům. Podle Evropské komise proto občané Unie, kteří mají bydliště v těchto členských státech, ale nejsou jejich státními příslušníky, nemohou své právo být voleni v obecních volbách a ve volbách do Evropského parlamentu, které je zakotveno v unijním právu, vykonávat za stejných podmínek jako čeští a polští státní příslušníci.

Komise měla za to, že takové odepření představuje rozdílné zacházení na základě státní příslušnosti¹, a podala proto proti České republice a Polsku žaloby pro nesplnění povinnosti k Soudnímu dvoru².

Soudní dvůr těmto žalobám vyhověl a určil, že tyto dva členské státy nesplnily povinnosti, které pro ně vyplývají ze Smluv.

Soudní dvůr uvedl, že **účinný výkon volebních práv v obecních volbách a ve volbách do Evropského parlamentu**, která zaručuje unijní právo, **vyžaduje, aby občané Unie, kteří mají bydliště v členském státě, jehož nejsou státními příslušníky, měli rovný přístup k prostředkům, jimiž disponují státní příslušníci tohoto členského státu za účelem účinného výkonu těchto práv.**

Politické strany přitom mají prvořadou úlohu v systému zastupitelské demokracie, který konkretizuje hodnotu demokracie, na které je Unie zejména založena. V důsledku **zákazu být členem politické strany** se proto **tito občané Unie nacházejí v méně výhodné situaci než čeští a polští státní příslušníci, pokud jde o volitelnost v obecních volbách a ve volbách do Evropského parlamentu.** Ke zvolení posledně uvedených totiž přispívá zejména to, že mohou být členy politické strany, která má organizační struktury a lidské, administrativní a finanční zdroje na podporu jejich kandidatury. Členství v politické straně mimoto představuje jedno z kritérií, na základě kterých se voliči rozhodují.

Toto rozdílné zacházení, zakázané unijním právem, nemůže být ospravedlněno důvody týkajícími se respektování národní identity. Unijní právo totiž nevyžaduje, aby členské státy přiznaly dotyčným občanům Unie právo volit a být voleni v celostátních volbách, ani jim nezakazuje omezit úlohu těchto občanů v politické straně v souvislosti s těmito volbami.

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotčený členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě. Dojde-li Komise k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komise nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stadiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplná znění rozsudků, a případně jejich shrnutí ([C-808/21](#), [C-814/21](#)) jsou zveřejněna na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudků je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

¹ Konkrétně podle článku 22 SFEU, který stanoví, že každý občan Unie mající bydliště v členském státě, jehož není státním příslušníkem, má právo volit a být volen v obecních volbách a ve volbách do Evropského parlamentu v členském státě, v němž má bydliště, za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu.

² Žaloba směřující proti České republice se týká rovněž toho, že se občané Unie, kteří mají bydliště v tomto členském státě, ale nejsou jeho státními příslušníky, nemohou stát členy politického hnutí.